

Model per avertir cunter auas grondas

■ **(cc) Suenter las malauras da l'avust 2005 èn vegnidas instradadas differentas meglieraziuns per la prevenziun cunter auas grondas. Suenter diversas lavurs preliminaras vi dal Rain alpin va en funcziun il fanadur er in nov model per prognostitgar la deflussiun che permetta da preannunziar auas grondas. En sia sesida dad oz ad Eschen en il Principadi da Liechtenstein ha la cumissiun internaziunala da las regenzas Rain alpin (CIRRA) prendi enconuschientscha dals ulteriurs pass dal project. L'uffizi federal d'ambient (UFAM) ha concepì – ensem cun represchentants da la cumissiun internaziunala da las regenzas Rain alpin (CIRRA) – durant ils ultims 2 onns in nov model da deflussiun. Il fanadur vegn quel prendi en funcziun. Il model sa basa per l'ina sin las prognosas da precipitaziuns da Meteo Svizra e per l'autra sin ils levels d'aua actuals dals flums. Supplementarmain vegn eruida l'autezza actuala da la naiv e duvrada per la prognosa da las deflussiuns.**

Prognosas exactas èn pussaivlas

Tras quest model survegnan ils manaders da construcziun dal Rain indicaziuns vaira exactas davart la quantitat da la deflussiun ch'è da spetgar a las staziuns da mesiraziun sco a Domat u a Diepoldsau, e quai gia 24 uras avant in eveniment d'aua gronda. Quai permetta da far ina valitaziun detagliada da la situaziun, uschia che las mesiras dals organs da distanza pon vegnir ordinadas a temp ed uschia che las mesiras preventivas a favur da la populaziun pon vegnir instradadas ad ura. En cas d'ina aua gronda vegn la populaziun infurmada l'emprim sur dif-

ferentas plattafurmas d'internet e tar ina periclitaziun pli gronda activamain sur las medias electronicas sco il radio e la television.

Meglieraziun natirala dal passadi da peschs

Ina mesira dal concept da svilup Rain alpin prevesa d'examinar la rampa tranter Buchs e Schaan areguard ils impediments per il passadi dals peschs ed areguard la stabilitad da la rampa. Analisis correspundentas han mussà ch'in mantegniment activ da la rampa n'è betg pli necessari per proteger las duas punts directamain survart e per garantir il svilup giavischà dal letg dal Rain. Ultra da quai na vegn la problematica da la rampa betg

pli valitada sco in impediment uschè grond per ils peschs sco anc avant 10 onns, pervia da l'auzament dal letg dal flum. Tuttina vegni renvià, ord vista ecologica, al fatg ch'il schlargiament dal Rain – previs en il concept da svilup Rain alpin – tar la Eschner Au po gidar ad accelerar ed ad augmentar la stresa natirala da glera e pia a gidar ils peschs a surmuntar la rampa.

Willi Haag daventa il nov president da la Cirra

A partir dal 1. da fanadur 2014 surpiglia il cusseglier guvernativ da Son Gagl *Willi Haag* il presidi da la Cirra. El remplazza uschia il president da la regenza grischuna *Mario Cavigelli*.

Tgi è la Cirra?

Las commemoras ed ils commembers da la cumissiun internaziunala da las regenzas Rain alpin (Cirra) sa scuntan duas giadas l'onn per sesidas da cumissiun. En quest connex rapportan ellas ed els davart il stadi dals projects currentes. Ultra da quai vegnan discutads temas actuals che ston vegnir schliads e prendidas decisiuns davart novs projects. Las regenzas dal Principadi da Liechtenstein, dal Vorarlberg e dals chantuns Grischun e Son Gagl persequiteschan en il rom da la «Cunvegna da cooperaziun davart il Rain alpin» dapi il december 1998 sco finamira surordinada la promozion dal svilup segir e duravel per duvrar cuminaivlamain il territori dal Rain alpin, en spezial la garanzia da la segirezza en cas d'aua gronda, l'utili-

saziun spargnusa ed ecologica dal spazi e da las resursas sco er il mantegniment e l'augment da las valurs natiralas.

Las commemoras ed ils commembers da la Cirra èn mag. *Markus Wallner* (Vorarlberg), cusseglier guvernativ Willi Haag (chantun Son Gagl), cussegliera guvernativa *Marlies Amann-Marxer* (Principadi da Liechtenstein) e president da la regenza Mario Cavigelli (chantun Grischun, presidi). Sco represchentant da la Republica da l'Austria e da la Svizra sa participeschan mintgamai *Heinz Stiefelmeyer* e *Hans Peter Willi* (Ufam) a las sesidas da la Cirra.

Ulteriuras infurmaziuns davart la Cirra e davart sias activitads èn publicgadas sin la pagina d'internet www.alpenrhein.net

Suenter diversas lavurs preliminaras vi dal Rain alpin va en funcziun il fanadur er in nov model per prognostitgar la deflussiun che permetta da preannunziar auas grondas.